

Får alla vara del av demokratin?

VÅR
DEMOKRATI
Värd att värna
varje dag

Värmland står upp för demokratin.
www.demokrativarmland.se

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

100 år av demokrati?

Sveriges demokrati utvecklas

1882
Skolplikt
i Sverige

1921
Kvinnlig
rösträtt

1945
Inskrivning i
fattigvården
tas bort

1948
FN:s deklaration om
de mänskliga
rättigheterna. Ej bindande

1968
Sista hindret
för skola för alla
barn tas bort

1966
Bindande
baskonventioner

1979
Kvinno-
konventionen

1989
Begreppet omyndig
avskaffas

1989
Barn-
konventionen

2015
Otillgänglighet en
diskriminering

2006
Funktionsrätts-
konventionen

2009
Funktionsrätts-
konventionen
i kraft i Sverige

**Utveckling av FN:s
Konventioner för
mänskliga rättigheter**

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

Funktionsrättskonventionen

- De mänskliga rättigheterna gäller alla människor, då också personer med funktionsnedsättning.
- Syftet: främja, skydda och säkerställa rättigheterna.

Staterna skall...

betyder alla statliga myndigheter och offentliga organisationer.

- Rättigheterna är universella, odelbara och inbördes beroende.
- Aktiv involvering.

Innehåller bland annat:

- Full delaktighet i samhället på lika villkor.
- Universell utformning som princip för samhällets utveckling.
- Rätten till hälsa
- Rätt att leva självständigt och delta i samhället.
- Rätt till utbildning anpassad efter behov.
- Tillfredsställande levnadsstandard och social trygghet.

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

The background is a close-up of a blue train with white accessibility icons. The icons include a person with a cane, a person in a wheelchair, a bicycle, a stroller, a person with a cane inside a circle, and a person in a wheelchair inside a circle. A white rectangular box is centered over the train, containing the text '1 av 5' and a paragraph below it.

1 av 5

Det som är nödvändigt för vissa
är bra för alla!

Begrepp

Funktionsnedsättning	Nedsättning av fysiskt, psykisk, kognitiv eller intellektuell förmåga.
Funktionshinder	Begränsning i relation till omgivningen.
Funktionsrätt	Rätten till självbestämmande och full delaktighet för personer med funktionsnedsättningar. Individens rättigheter i olika samhällssituationer. Fokus flyttas från hinder, tillgänglighet och särskilda lösningar till principen om mänskliga rättigheter och ett universellt utformat samhälle.
Andra begrepp	Funkis, funktionsvariation, funktionsvarierad, handikappad, med flera.

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

 **Region
Värmland**

Nationellt mål för funktionshinderspolitiken

Proposition 2016/17:188

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.

Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet beaktas.

Funktionshinderspolitikens inriktning

Proposition 2016/17:188

- Principen om universell utformning
- Identifiera och åtgärda befintliga brister i tillgängligheten
- Individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- Förebygga och motverka diskriminering

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

Det offentligas ansvar

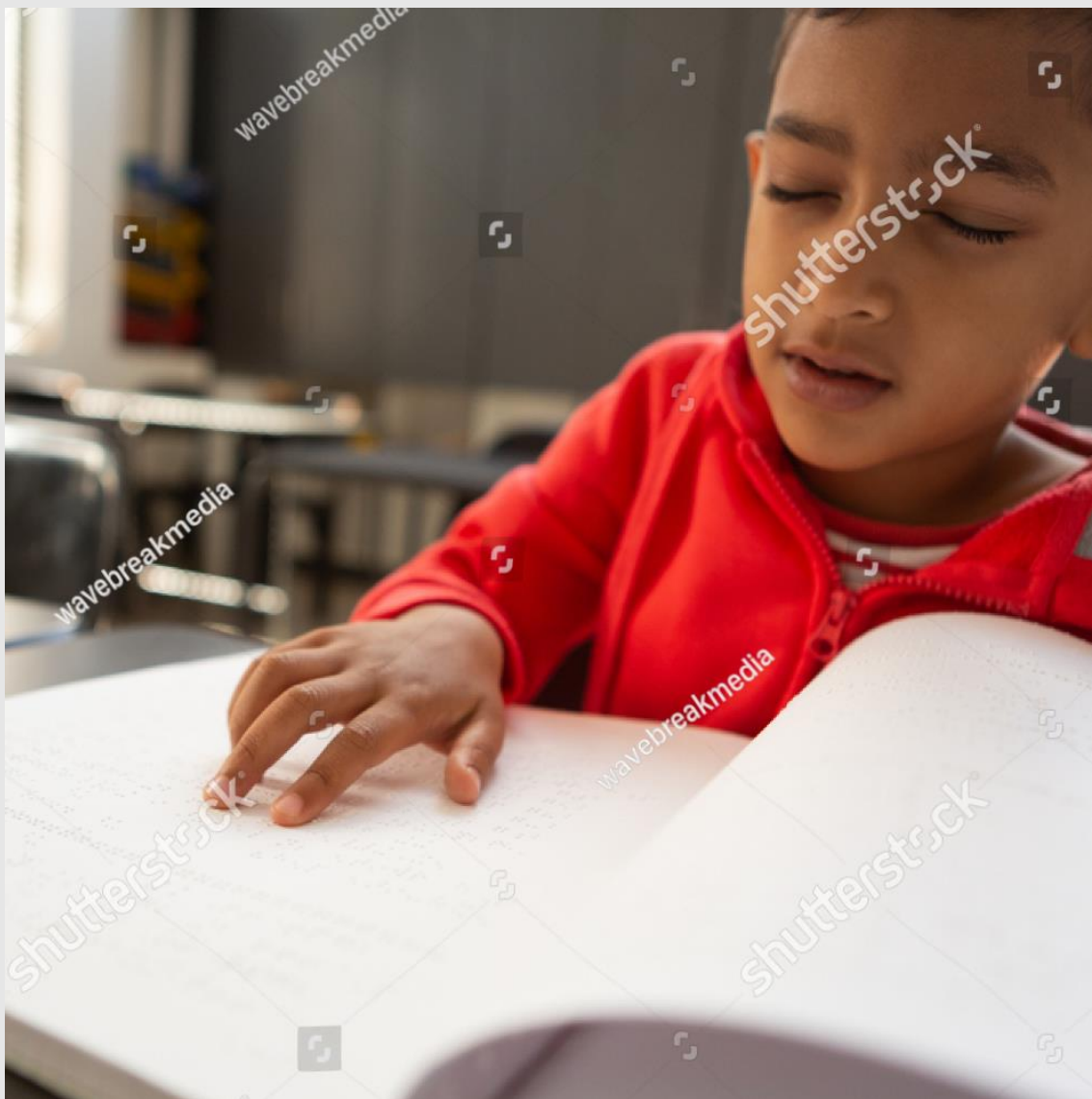
- Förverkliga mänskliga rättigheter,
- Stifta lagar som bidrar till att uppfylla konventionen
- Säkerställa att diskriminering inte sker
- Skapa universella miljöer, tjänster och produkter

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

Styrande- och vägledande dokument och överenskommelser

- FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Lagstiftningar
- Agenda 2030
- Funktionshinderspolitiken
- Demokratipolitiken
- SKRs positionspapper

Myndigheten för delaktighet (MFD)

Länsstyrelserna

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

Universell utformning

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

Vända på perspektivet

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

”Det som är nödvändigt för en del är bra för alla”

Länsstyrelsen
Värmland

Funktionsrätt
Värmland

Region
Värmland

Respekt för Rättigheter (2019)

- Utvecklingen har gått bakåt.
- Sverige var ett föregångsland men numera ökad risk för fattigdom för personer med funktionsnedsättning.
- Rättighetsperspektivet brister.
- Ingen av FN:s rekommendationer kan bockas av, de flesta har inte hanterats alls.

Brister i artikel 29:

Deltagande i det politiska och offentliga livet

- Det börjar redan i skolan...
- Tillgänglighet och vid politiska val bättre sen 2014 (Vallokaler, information...)
- Demokratiunderskottet för personer med funktionsnedsättning. Till exempel:
 - Valinformation
 - Valhemlighet vid personröstning
 - Rättigheter odelbar och beroende av varandra:
 - utbildningen, färdtjänsten, tolkar, annat stöd

Och när alla är för oss

– varför är då fortfarande så mycket mot oss?

TACK!